

MYRON VAN DER VELDEN

Leeftijd: 9-12 jaar

SPOORLOOS op de DROOMPLANEET

LEOPOLD

Over het boek

Minnie heeft haar hele leven gedacht dat ze een heel gewoon meisje is. Tot haar schoolmeester ontdekt dat ze een Superdromer is: ze kan haar dromen besturen. Hij neemt haar mee naar het Dromenlaboratorium en vertelt haar een groot geheim. Alles wat er in je dromen gebeurt, bestaat echt. Op Hypnos, de Droomplaneet. In een razend tempo wordt Minnie voorbereid op een geheime expeditie. Twee kinderen zijn vermist op de Droomplaneet. Ze worden niet meer wakker, en niemand weet wat er gebeurt als ze niet op tijd worden gevonden. Samen met vier andere Superdromers reist Minnie naar de Droomplaneet om de verdwaalde kinderen te redden. Onderweg blijft één vraag door Minnies hoofd spoken: als alles wat in je dromen gebeurt echt is – zijn nachtmerries dat dan ook?

Kringgesprek: (lees)vragen over het boek

1. Dit boek gaat over dromen. Wat weten de leerlingen al over dromen? Schrijf de antwoorden op het (digi)bord.

2. *'Maar je kunt je vast toch wel één droom herinneren? Of een nachtmerrie?' vroeg Minnie. Benthe keek peinzend naar haar voeten en schudde haar hoofd. 'Nee, ik droom niet. Niet iedereen is zoals jij. En ik zou het ook niet weten wat je over je dromen moet vertellen.'* (p.15).

Zijn er leerlingen die herkennen wat Benthe zegt en nooit dromen?

3. Wat is er wel en niet leuk aan dromen? Stuur hierbij aan op een discussie over nachtmerries. Wie heeft er weleens een nachtmerrie gehad? En waarover?
4. Heeft een van de leerlingen weleens een voorspellende droom gehad? En zo ja, wat droomde hij/zij dan precies?
5. Minnie wordt door haar meester voorbereid op een geheime expeditie om kinderen te redden die vastzitten op de Droomplaneet. Samen met de andere Superdromers Luuk, Sjors en Puk gaat ze op zoek naar de vermiste kinderen: hun lot ligt in de handen van de Superdromers. Hoe zouden de leerlingen zich voelen als je zo'n grote verantwoordelijkheid kreeg als Minnie, Luuk, Sjors en Puk?
6. Minnie is een Superdromer en kan haar dromen besturen. Wat zou dat precies betekenen? Zijn er leerlingen die ook (weleens) hun dromen zelf een bepaalde richting op hebben gestuurd? Zouden de leerlingen net als Minnie een Superdromer willen zijn?
7. Als de leerlingen af zouden reizen naar Hypnos, wat zouden ze dan tegen willen komen?

8. Minnie mag van haar meester niets vertellen over het bestaan van de Droomplaneet. Ook niet aan haar beste vriendin Benthe.

'Je bent al ruim een week ergens anders met je hoofd. Je vertelt me niets en nu ben ik je excuusafpraak. Zodat je naar je geheime vriendje kunt zeker? Of ben je ergens anders mee bezig waarvan ik niets mag weten?'
'Ik... Ik wilde niet... Ik...' Minnies gezicht werd rood.
'Ik dacht dat we vriendinnen waren.'
'Dat zijn we ook!' Tranen prikten in haar ogen.
'Dan geef ik je nog één kans.' Benthe keek haar bijna smekend aan.
'Vertel me eerlijk wat er met je aan de hand is.'
Minnies onderlip begon te trillen. *'Dat kan ik niet.'* (p. 90)

Snappen de leerlingen Minnie? Of zouden zij alles wel direct aan Benthe hebben verteld? En snappen de leerlingen ook waarom Benthe boos is? Waarom wel of niet?

9. Minnie is in 'Spoorloos op de Droomplaneet' bang dat ze nergens echt goed in is. Totdat ze erachter komt dat ze een Superdromer is, kan ze niet bedenken wat haar allersterkste punt is. Iedereen heeft natuurlijk iets waar hij of zij goed in is, maar het ligt misschien niet altijd voor de hand. Vraag de klas om na te denken over zijn of haar sterkste punt en dat van zijn of haar buurman/buurvrouw.
10. Hypnos is een planeet waar de tijd veel sneller gaat dan op aarde. Kunnen de leerlingen zich hier een voorstelling van maken? En wat zou het betekenen als je daar een maand zou zijn?

Bonusvraag

Deze vraag verradt de afloop van 'Spoorloos op de Droomplaneet' en is daarom opgenomen als bonusvraag.

1. Uiteindelijk blijkt dat meneer William de schurk is die de kinderen vasthoudt op Hypnos.

'Het is voor het eerst in de geschiedenis van de mensheid dat kinderen zo lang op de Droomplaneet doorbrengen, Minnie. Voor het eerst! Dat is toch ongelooflijk? Wat zal er met hen gebeuren? Worden ze vanzelf wakker? Gaan ze dood? Dat ga ik onderzoeken!' (p.186)

Zagen de leerlingen deze afloop aan komen? Hadden ze verwacht dat meneer William achter de mysterieuze slaapziekte zou zitten? Waarom wel of niet?

TIP!

Bekijk eens met de klas de aflevering 'Matras' van Het Klokhuis, waarin slapen en dromen ook aan bod komen

Verwerkingsopdrachten

Opdracht 1: Weetjes over dromen – Waar of niet waar?

Test de kennis van de leerlingen over dromen met deze stellingen.

Stelling 1: Er zijn 3 verschillende slaapfasen te onderscheiden.

→ Niet waar.

Toelichting:

Het zijn er 4: de Sluimerfase, de Lichte slaap, de Diepe slaap en de Droomslaap.

In de Sluimerfase vindt de overgang van wakker zijn naar slapen plaats. Je hebt steeds meer moeite om je ogen open te houden en valt langzaam in slaap.

In de Lichte slaap ben je aan het slapen, maar wel licht. Je wordt alleen niet meer van elk geluidje wakker, zoals in de Sluimerfase.

In de Diepe slaap ben je niet gemakkelijk meer wakker te krijgen. Als je wel wakker wordt, ben je even de kluts kwijt: je hebt even de tijd nodig om te realiseren waar je bent.

In de Droomslaap ben je actief aan het dromen. Je verwerkt gebeurtenissen die je overdag hebt meegemaakt.

Stelling 2: De droomfase wordt ook wel REM-slaap genoemd.

→ Waar.

Toelichting:

REM staat voor Rapid Eye Movement. Je ogen bewegen tijdens de REM-slaap snel heen en weer. Je hersenen zijn volop aan het werk, want je bent aan het dromen.

In tegenstelling tot wat sommigen denken (zoals Benthe in 'Spoorloos op de Droomplaneet') droomt iedereen. Meerdere keren per nacht zelfs! Als je zegt dat je niet droomt, komt dat doordat je je dromen vergeten bent: maar liefst 90% van je dromen wordt vergeten.

Stelling 3: Je droomt alleen over gezichten die je al eens hebt gezien.

→ Waar.

Toelichting:

Ons brein kan tijdens de REM-slaap geen nieuwe gezichten verzinnen. Je droomt dus altijd over mensen die je al eens eerder hebt gezien. We zien dagelijks soms wel honderd nieuwe gezichten, bijvoorbeeld als je gaat winkelen in de stad of op reis bent met het openbaar vervoer. Onze hersenen hebben dus oneindig veel keuze!

Stelling 4: Je droomt één keer per nacht.

→ Niet waar.

Toelichting:

Je doorloopt de vier slaapfasen meerdere keren per nacht. Je droomt wel vier tot zeven dromen per nacht en zo'n een tot twee uur in totaal.

Stelling 5: Dieren dromen ook.

→ Waar.

Toelichting:

Dieren dromen inderdaad ook. Dieren doorlopen ook meerdere slaapfasen en dromen dus ook meerdere keren. Ze dromen vaak over wat ze overdag hebben gezien en meegemaakt.

Stelling 6: Blinde mensen kunnen ook dromen.

→ Waar.

Toelichting:

Ja, blinde mensen dromen ook! Ze dromen niet in beelden, maar in geuren, smaken en geluiden. Als je na je zevende blind bent geworden, droom je wel in beelden.

Opdracht 2: Droomdagboek

In 'Spoorloos op de Droomplaneet' houdt Minnie een droomdagboek bij om nog beter te worden in dromen.

Als je je dromen direct na het wakker worden opschrijft, onthoud je ze beter. Vraag de klas om een week lang ook een droomdagboek bij te houden. Het vereist wat zelfdiscipline en doorzettingsvermogen maar het is ontzettend leuk en waardevol als het lukt om in ieder geval één droom te onthouden deze maand. Zoek een mooi schriftje uit en ga met elkaar aan de slag.

Na een week is het tijd om te evalueren. Hoe ging het? Lukte het inderdaad steeds beter om dromen te onthouden of bleef het toch moeilijk? Zijn er leerlingen die een keer iets heel grappigs of spannends hebben gedroomd en dat willen delen met de klas? Misschien dat je vloog of in je blootje voor de klas stond? En wellicht zijn er zelfs leerlingen die een keer hetzelfde hebben gedroomd?

Opdracht 3: Tekening maken van (eigen) Droomplaneet

In 'Spoorloos op de Droomplaneet' reizen Minnie, Luuk, Sjors en Puk door Hypnos. Ze komen onder andere terecht in het Sterrenpaleis en het Wensenwoud en reizen met de luchtballon naar de berg Phantasos. Ook komt Minnie terecht in een magische bioscoop...

Laat de leerlingen een tekening maken van hun eigen plek op Hypnos. Hierbij gelden – net als op de Droomplaneet in het boek – geen regels: alles kan en alles mag. Als de leerlingen het moeilijk vinden om iets te bedenken, kun je ze eventueel wat op weg helpen met deze tips:

- Een ondergronds meer
- Een verlaten bos waar de wereld op z'n kop staat
- Een woestijn waar het de hele dag regent
- Een wolkenkasteel

Opdracht 4: Tips voor een spreekbeurt

Minnie is in 'Spoorloos op de Droomplaneet' zenuwachtig voor haar spreekbeurt. Dat is natuurlijk ook heel spannend!

Besprek met de leerlingen tips en tricks voor het houden van een spreekbeurt en noteer alle input op het (digi)bord. Denk hierbij aan:

- Zorg voor een goede voorbereiding: oefen je spreekbeurt vaak.
- Oefen ook een keer voor publiek, voor je vader of moeder.
- Zorg dat je goed bent uitgerust en iets aan hebt waar je je lekker in voelt.
- Neem tijdens je spreekbeurt een spiekbriefje mee waar je kernwoorden op schrijft.

Dit zorgt voor houvast.

- Zorg ervoor dat je iedereen in de klas goed aankijkt.
- Als je aankijken eng vindt, bedenk dan dat iedere leerling een raar hoedje op heeft.
- Ga rechtop staan en haal diep adem. Zeg eventueel gewoon dat je het best spannend vindt. Daar zal iedereen begrip voor hebben!

Kunnen de leerlingen nog meer tips bedenken voor een goede spreekbeurt?

Opdracht 5: Verbinden – wat betekent welke droom?

‘Er is heel veel over dromen te vertellen,’ zei Minnie. ‘Waarom we dromen, bijvoorbeeld. En wat dromen betekenen. Wist je bijvoorbeeld dat als je droomt dat al je tanden eruit vallen, dat betekent dat je ergens onzeker over bent? En als je droomt dat je vliegt, heb je juist het gevoel dat je alles onder controle hebt.’ (p. 11).

Laat de leerlingen in groepjes bedenken wat welke droom zou kunnen betekenen. Bespreek daarna de resultaten met de klas.

Knip onderstaande vakjes los en mix en match!

1. Je wordt achtervolgd.	A. Je hebt een situatie niet onder controle en hebt het gevoel dat je er niets aan kunt doen.
2. Je bent naakt.	B. Je bent bang dat iets mislukt.
3. Je doet iets leuks met een beroemdheid.	C. Je durft de confrontatie niet aan te gaan.
4. Je zit opgesloten of gevangen.	D. Je wil graag op iemand lijken.
5. Je valt naar beneden.	E. Je hebt het gevoel dat iedereen een mening over je heeft.
6. Je moet nodig plassen maar kunt nergens een wc vinden.	F. Je vindt iets eng en voelt je kwetsbaar.
7. Je staat tijdens een optreden midden in de spotlights.	G. Je hebt behoefte aan vrijheid en avontuur.
8. Je bent op safari en komt allemaal wilde dieren tegen.	H. Je kunt iets uit je verleden maar moeilijk loslaten.